

Els Nadal per un nadal

GERARD BUXEDA

Quan, el dia de Reis, s'anuncià que el periodista Rafel Nadal havia guanyat el premi Josep Pla amb el llibre de memòries *Quan érem feliços*, es despertà una gran expectació entorn d'aquesta obra, i més pel fet que anteriorment l'autor havia publicat *Els mandarins*, on retratava importants polítics i empresaris catalans i espanyols.

El llibre s'estructura en set blocs on, a través de breus, fragmentaris i lírics capítols, Nadal va descabdellant uns records que moltes vegades s'activen gràcies a la mecànica proustiana, que giren al voltant d'una idea, i al darrere dels quals hi ha una visió del món i sovint una crítica al present.

Així, en el bloc «Quan jugàvem a saco a les escales de la Catedral», Nadal ens fa un viu retrat de la Girona de

postguerra mentre ens parla dels orígens dels seus avis i de com van viure la guerra, de les dificultats per arribar a final de mes per a una família nombrosa i de la importància de la llibertat en un país que no en tenia.

A «Quan ens pensàvem que el mar començava a la cala Estreta i s'acabava a la cova de cap Gros» i «Els setembres que desfermàvem les vaques i l'euga d'en Rafel del mas», se'ns explica com passaven l'estiu els Nadal a la Fosca i al mas Cantalozella.

Els anys que Nadal passà al Collell són recordats a «Quan mirava les muntanyes de Rocacorba des del balcó del Collell a l'hora que els de casa sopaven», on la disciplina fèrria de l'internat ens fa pensar en la que també patia el país. Una llibertat que recuperarà quan tornà a Girona per anar a l'Institut, coincidint amb els darrers dies de la dictadura i evocats a «De tornada a Girona descobreixo la llibertat, l'Arc i un vestit de cireres».

La mort del seu germà Toni és recordada a «La tramuntana irromp en el paradís una nit de revetlla de sant Pere», una mort que simbolitza «la fi de totes les aventures, les nostres fantasies i els nostres estius infantils». El text «Els pares celebren seixanta-tres anys de casats amb un dinar als Àngels» fa les funcions d'un epíleg, i un

RAFEL NADAL

Quan érem feliços

Edicions Destino.

Barcelona, 2012.

416 pàgines.

novetats JUDIT PUJADÓ

VII Beques de recerca Joan Torró

Recerca i Territori.

Torroella de Montgrí

Any: 2012. Pàgines: 224

Els treballs que van merèixer la VII Beca de Recerca Joan Torró: *Estudi de la població de dofí mular*, de Carla A. Chicote; *Estat de conservació de les nàiades al Baix Ter*, de Q. Pou, C. Feo, R. Araujo, M. Camps i D. Boix i *Estudi de la forma urbana de Torroella de Montgrí*, de C. Bitrián i M. Campos, han aparegut publicats en un volum.

Qui busqui en el llibre un retrat incisiu dels Nadal se sentirà defraudat. En canvi, es trobarà davant d'un llibre agradable de llegir i discret, malenconiós, amb magnífiques descripcions de Girona

sopar familiar i una missa domèstica ens mostren les diferències entre tres generacions.

Qui busqui en el llibre un retrat incisiu dels Nadal se sentirà defraudat. En canvi, es trobarà davant d'un llibre agradable de llegir i discret, malenconiós però no nostàlgic, amb magnífiques descripcions de Girona i altres indrets gironins, que descriu un món —el dels anys cinquanta, seixanta i setanta— que en part ja no és l'actual, per a una persona i una família que personifiquen una generació que ajudà a construir el dels vuitanta i noranta; un llibre publicat en uns anys on sembla que s'està desmuntant el que tant els costà de bastir.